

УДК 332.34

**СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПЛАТФОРМИ
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ПРОМИСЛОВОГО
КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ**

**STRATEGIC ASPECTS OF FORMATION OF THE PLATFORM OF
ECONOMIC DEVELOPMENT OF ENTERPRISES OF THE
INDUSTRIAL COMPLEX OF UKRAINE**

канд. екон. наук І.В. Чорнобровка, К. Кочегарова
Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

PhD (Econ.) I.V. Chernobrovka, K. Kochegarova
Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

Стрімка зміна геополітичної ситуації в світі на початку ХХІ ст., поява нових центрів сили, кожний з яких має власні економічні, політичні та інші інтереси, призводить до зростання напруження у відносинах між країнами, загострення військових конфліктів та появи нових. На сьогодні все більше відслідковується тенденція до нарощування військової потужності в багатьох країнах світу, постійне підвищення військового потенціалу країн-лідерів у виробництві зброї та збільшення імпорту зброї серед країн-споживачів.

Особливістю сучасного етапу світового економічного розвитку є значне загострення конкурентної боротьби. Це негативно позначається на конкурентоздатності і стійкості функціонування вітчизняних підприємств. Сьогодні для ринкових відносин і зовнішнього економічного середовища властива суперечлива динаміка. Щоб успішно функціонувати, підприємству необхідні: передбачення, адекватні міри пристосування і конкурентні переваги. Такі можливості багато в чому визначаються здатністю підприємства швидко адаптувати свою стратегію до зовнішніх ринкових умов. Стратегічні альтернативи, як простір маркетингових рішень, здебільшого обмежені не тільки нестабільністю сегментів ринку, загостренням конкуренції, але і стратегією управління самого підприємства.

Стратегічна платформа економічного розвитку підприємств промислового комплексу являє собою набір їх ресурсно-компетенційних і функціональних характеристик, які уможливають довгострокову діяльність і забезпечують виокремлення підприємств як одиниць господарювання й складається з трьох основних елементів – ресурсів, ключових компетенцій та організаційних спроможностей, які знаходяться

в ієрархічному взаємозв'язку.

Для сьогоднішніх реалій життя характерними є стрімкі зміни (це стосується законодавства, цін на товари та послуги, технологій, організаційних форм підприємств і форм їхньої власності тощо) і далеко не завжди ці зміни відбуваються в напрямках, які були б прийнятними для підприємств. На сьогоднішній день практично всі підприємства стикаються з неясністю, непередбаченими ситуаціями, а також з тим, що традиційні підходи до управління і планування не забезпечують правильної орієнтації та підготовки підприємства до майбутнього, тобто до виживання. Отже, стає досить важливим перехід до управління, що орієнтоване на стратегічні напрямки розвитку. Інакше кажучи, успішне функціонування підприємства будь-якої галузі в майбутньому залежить від стратегічної платформи його економічного розвитку. При цьому, слід зазначити, що підприємства промислового комплексу не залишаються осторонь глобальних тенденцій розвитку світової економіки.

Аналізуючи зовнішню ситуацію, необхідно виділяти найбільш суттєві на конкретний період часу чинники. Взаємозалежне розгляд цих факторів з можливостями підприємства дозволяє вирішувати виникаючі проблеми. При вирішенні різного рівня завдань необхідно також чітко уявляти, піддаються чи критичні фактори контролю з боку компанії. Є вони внутрішніми чи зовнішніми, піддаються змінам зусиллями компанії або це зовнішні події, на які компанія впливати не в змозі.

Промисловий комплекс є генератором передових наукових, технічних, технологічних досягнень і розробок, що дозволяють створювати не тільки техніку високого рівня складності, але й наукомістку продукцію конверсійного призначення. На сьогоднішній день створені реальні умови для переходу нових знань і технологій між секторами економіки. Результати досліджень та практика найбільш розвинених країн показують, що до 50-60% оборонних наукових розробок і технологій мають застосовність і високу ефективність при виробництві наукомісткої конверсійної продукції, а її впровадження в цивільний сектор посилює його конкурентоздатність на світовому ринку.

[1] Дикань, В.Л. Забезпечення конкурентоспроможності підприємств залізничного транспорту [Текст]: навч. посіб. для студ. економ. спец. ВНЗ / В.Л. Дикань, Ю.Т. Боровик, О.М. Полякова, Ю.М. Уткіна. – Харків: УкрДАЗТ, 2011. – 387 с.

[2] Уткіна, Ю.М. Інноваційно-інвестиційні підходи до забезпечення конкурентоспроможності українських підприємств на глобальних конкурентних ринках [Текст] / Ю.М. Уткіна, К.Ю. Сюсько // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2015. – №52. – С. 149-157.

[3] Васи́лига С.М. Поняття стратегії розвитку підприємства / С.М. Васи́лига // Економіка та держава. – 2020. – №1. – С. 121-125.

[4] Хаустова Є.Б. Стратегічні альтернативи та концептуальна модель розвитку інтелектуального капіталу закладу вищої освіти / Є.Б. Хаустова // Економіка та держава. – 2019. – №1. – С. 62-67.

[5] Маслак О.М. особливості вибору стратегії розвитку вітчизняних підприємств на основі аналізу стратегічних альтернатив / О.М. Маслак, Ю.В. Огерчук, Т.О. Маслак // Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2021. – №2(6). – С. 65-71.